

L'GHANNEJ MODERN

Praspar tad-Dahq

Miktub minn D.A.

Proprieta' Riservata

Stampat fid-“The New Art Press”
154, 155 East Street - Valletta.

Lil min Jaqra

Gieni f'rasi dan l-hsieb tajjeb
U ghedt f'qalbi issa l-mument
Ktieb nigbor bl-ghana tighai
Dak li soltu nghid bl-am nent.

Lill bosta nies ghett bdin il bicca
Tant ghogbithom ferm ħajruni
Sa isimhom hallew għandi
Biex kif nohrog dlonk jixtruni.

Gen mill blyied u mill kampanja
Kif semghu b'dan il ktieb
Xebbiet, guvnotti, miz-zewga romol
Nies jigu minnhi anki l-hbieb.

Kolla qaluli kelma wahda
Dan il-ktieb għalijja se ikun tern
Urejthom ism u koll ghogobhom
Li se nsemmieh L-GHANNEJ MODERN.

IL-GRAJJA ta' MAROZZ

(Irracuntati minn fommu stess)

Jecc haun f'din il Gzira
Li' l cuntlariu ma naksux,
Jen Sinjur nagħinel tajjeb
Li aktar minni ma 'ssibux.

Jena hajti hrafa uahda,
Mit-tuelid sa dan il hin,
Mohhi kargħa ibleh hsara,
Collox mighi x'uhħad din!

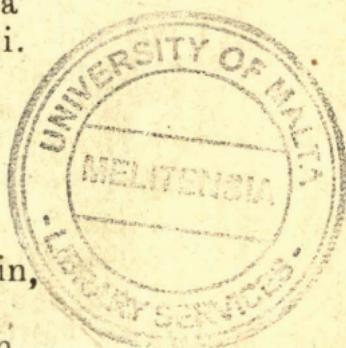
Għandi il għost mela ngharrafcom,
Għax nixtiek li tarau bhali,
Li tasseu curius bil bosta
Dak li f'hajti dejjem ġrali.

Leunel uahda li nghedilcom
'U jemminha min irid,
Hia il bicċia cbira tighi
Tal-ġiurnata tat-tuelid.

Mela jena għandi ix-xorti
Illi għandhom ftit bdedmin,
Cioe dic li nagħlaq snini
Darba biss cull erba snin.

Jen nistħajjal haun tgħeduli
Dana chif katt jista jkun?
Inti tahseb l'ahna bhalec
Ma tarax li int buffun.

Mela jena biex nuricom
Li tasseu dan li ghedtilcom,
Tagħmlu il kont u tghoddu mighi
Jen irrid issa ngiaghacom.

Jen fid-disgha u ghoxrin seuua.

Tax-xhar xitui minn ta Frar
Tuelidt f'ghorfa lein Had-Dingli,
Seuua seu uakt nofs inhar.

Fhimtux issa x'inhi il biccia?

Chienet sena *bissetin*,
Ghalecc jena naghlak snini
Darba biss cull erba snin.

Meta chelli tnat il-sena

Cont mort Cipru hdein parrini,
Hin bla uakt sibt ruhi Malta
Għax ma riedx mighu iħallini
Dan parrini cheliu id-dghajjes,
Biex ighaddi in-nies mix-xmara,
Darba jena dhalt gio uahda
U għamiltu hafna hsara.

Hecc chif cont indur mal plajja,
Nilmah gej uiehed sinjur;
Ibni kalli ha nofs lira,
U ejja hudni ftit indur.

Kabel xein ma kabes geuua

Dan staksienu ecc nafx il post.
Għedlu jen naf il blat collu,
Tahseb xein ghax tiehu gost.

Bravu kalli ini bdot tajjeb,
Uieħed bħalek xtekxt insib
Nghum ma nafx u nibza hafna.
Migħec naħħad int habib.

Hecc chif kbat l'imkadem f'idi,
U tbeġħedna ftit mill moll,
Bum! id-dghajsa—ilma dieħel...
X'uhda din! morna fuk scoll!

Hemm trid tara is-sinjur, l'ahua

Isfar meut mighi iggrantaf

Ma ghedtlix li tafom collha

Int l'iscolji ja ndannat.

Ma temminx jena kbist hghedtlu,

Li l'iscolji nafom zgur

U ara chimm naf feinhom seuua,

Uiehen minnhom dan sinjur

Alla ried li zeug sajjeda

Geu salvauna minufih

Ghaliex chiecu it-tnein jahasra

Bkaina niezla dritt fil kieh.

Gimgħa nara jen cont Malta

Nigri biss għal ghonq it-trieq

Ma domtx uisk izda niggerra

Għax sibt post kif cont nixtiekk.

Cont għaddej minn fuk il Monti

Dħalt għand uieħed tal cafe

Dan talabni nokħod miegħu

Jena hej ma għattlux le.

Minnufih kbat l'istanjata

U bdeit ġmieli ix-xogħol tighi;

Nofs chiccri biss bdeit nimla,

Izda in-nies haduha mighi

Jen ghedt forsi b'dan l'imghallem

Jiehu gost għax riffrancalu

Minn dac izda li stait nara

Daksi chien, mischin balalu.

“Targiax” kalli tagħmel dana

Għax tbegħedli il parrucciani;

Compli ferrah sa jghedulec”

Dana chien l'ordni !i tani.

Colloxx seuua ghedtlu mghallem
Tehux hsieb niccunteutac
Hecc ghamilt izd'arau x'gara
Katt ma rait storbiu bhal dac.
Mela dahlu zeug sinjuri
Alienati bid-discors
Hadu il chiccri ghamlu iz-zoccor,
Jena nferrah— daca ghors!
F'lahhar beda niezel fukhom
Ah kal uiehed dan x'icun?
K'ed tismotni mleitni colni
Dan mischin chellu ragiun
Gie' lImghallem jigri fuki
"X'ghamilt" kalli "dana xchien
Mela klibtli l'istanjata
Ghamilt bahar cullimchieni
Ara chif xarrabna ghasra,
Dauk kaluli minnafih.
Dan mignun il ghaliex mela
Fil hanut mighec thallih.
Mghallem jen kbist malair ghedtlu
Tort sa barra ma ghandiex
Għax bizzejjed tferrahx iz-jed
Af li sgur ma kalulix.
F'dakca uahda mghal ni sahan
U xejjerli xbin daktein
Izda jen ghaddastlu rasi
U minn daun ma messni xein.
Id-daktein geu fuk balk uiehed
Mis-sinjuri li chien hemm
F'dakka uahda sar distorbiu,
Jena bzait li jigri id-demmi

Hemmecc tridu tarau lili
    Nibchi u nghajjat gha ajjut
    B'nofs stanjata f'idi mghattina
    U nituaddab mal hanut
F'lahhar geit f'nofs il bieb seuua
    U tlakt nigri lein id-dar
    Jen mort tajjeb hlista uarda
    Min jaf mghalmi izda chit mar
Issa sgur ma nahdimx izqed
    Għax uritt cont xi habtein
    Habat seuua ma dan collu
    Għax ma nisua sirt għal xein.

IN-NANNU MAS

Alla jahfirlu in-nannu Mas
    Chemm chien ibati bl'ugieh tad-dras
    Leil u nhar jibchi minn ghair mistrieh
    U hadd ghajjnuna ma jista' itih
    Minn colloġx għamel izda għal xein
    Għax jistrieh sigha u juahuah tnein.
Fl'ahhar fettiliu ghax chien batut
    Li jakla darsa mkar jaf li imut.
Cont ili ngheidlu ma nafx chit chien
    U mar għand uieħed li jakla is-snien
    Gian-Mair chif lemhu "X'għandec sinjur
        Takla xi darsa ghalecc geit sgur."
    'Iva jahasra uiegeb malair
    In-nannu Masu l'imghallem Mair.

’Xein la tiddejjak dai uakt tistrieh
Tidher imchisser sinjur bl’ugieh,,
Gian-Mair mar geuua jen hsibt ghal ghodda
U rabat corda ma siek is-sodda.
Is iftah halkec liema hi din.
Għax għandek x’erba ftit imhasrin
Dic iva l’izjed jidħirli jiena
U Mairu rabat rabat bla hnien
In-nannu ighajjat u iz-zmien għaddej
Bum flahħar nisma tir ta canun
U nannu jigri donnu mignn
Halku bid-dmija inxtehet fl’art
Jen bdik il qata tatni sa’ l bard
Gian-Mairu jifrah kal colloxx seuua
Jitfa u jimbotta in-nannu l geuua
Aima jahasra Mair għamiltieli
Klatli nofs uicci issa xjisuieli
Sur mas gralec ġħaliex tiddejjak
M’lhx kolloxx seuua mid-dras nfejjak
Naghmlek tajjeb issa tistrieh
Ma thossux izjed qatt dak lugieh
U hekk chien bhalek chif kal Gan Mair
Għax uicc in-Nannu ntefah malair,
U gimgha seuda lahket ghaddiet
Jahhasra in-Nannu tgherbeb u miet

BIAS BAGOLL

(Uiehed xih, fartas li ried jaghmila tazzaghzuh, chien kighed f'societa fein chien hemm hafna xbejbiet u uahda miunhom biex tiesru meta ix-xih staksieha xi trid b'tifikira tighu, billi chienet taf li hu rasu fartas kaltlu biex jatiha troffa xghar!)

Ragel xuejjah,

Ibleh hsara

Ghamel ziara

Li karibtu Liberata,

Fein cull jum sa ta l imuiet

Cont issib ġgajta xbejbiet.

Dan li hali

Is-sur Bias,

C'ong fartas

Chien cull leila imur jitchessah

Ohtu tghajru xih bla snien,

Halkec beita tad-dubbien

Leila uahda

Inzertat

Ghand Lib'rat

Giet Marianna, tfaila sbeija,

Biex ma shabha idderri ftit,

Għax nannuha chien marid.

Mela ix-xuejjah,

X'hin lemahha,

Xtiek li mahha

Igħeid x'erba hmerijet,

Għatta halku bil mactur

Frasu xedd i'incaljatur.

Hecc chif chienu
Hemm il coll
Bias Bogoll
Kabes kal Marianna kalbi,
Nixtiek naf chiecu x'natuc,
Xi tifchira tghodd ghalic
Xein tiddejjak?
Taf x'irrid?
Stenna ftit,
Gibu mkass.... nixtieq bezbuza
Nehhi it-tomna, gib sur Bias

Ih!— xi gmiel— Bagoll fartas !!!

GIANNI IR-RABTI

Gianni r-Rabti nhar l'istrina
Mar il-Belt mixhut fuk hmar;
B'dauc in-nies baka mistagħeb,
Billi f'ghomru qatt ma mar
Chien ghaddej mit-triek Riala
U lemhuh x'erba msautin,
Collhom bsaten sdieri bojjod,
U ghenuk għaljin għaljin.
Bard kalula ibghtu Londra,
Dak ii hmar b'erba sakain
Ma haunx bħalu isma min'na,
Af jisbokhom lill oħrain
Cos tasseeu keghduli tgħeduli,
Ara minncom hait m'hu bħalu
Intom tnein cull uieħed għandcom
— Harra hmar, ha 'l shabec jagħlu!

Xqalli li gralu, Gori Balalu

(Grajja li jistghu jigru)

Ix-xitua l'ohra seu f-nofs Jannar
Chien bard ikaxxar; jen hrigt mid-dar
Ilhakt gio rahal— i ng'bart f-hanut,
Għedt Issa x'niehu? — bil bard se'mmut.

"Tehux sajjetta! int haun x'halleit?
Mn' idejja tghaddi xein tahseb Gheit

U habta u sabta minn uara 'l btieti
Ittaulet mara donrha uicc hmieti.

"Ih hsibtec zeugi dac il mishut:
Dal uakt checxeitu minn giol hanut.

Fein taf katilni jischer cull jum
Igħeiduli aghdru u chemm indum

Collox għarrakli imma tibzax
Habba 'ohia minni sgur ma jarax

"Ara tiddejjak xbint terhilux
Cull meta jischer geuua id-dahlux

Tini ftit gnibru collox jisseuuua
Marret gebitli flixkun minn geuua

Neuulitli tazza ferrghet bla bnien
'Hauneċċe x'ghailtli Puh Grezz x'intiena

"Dana petroliu ha xommu xbint
Rait hux? stait ktiltni Grezz illum int

Tarax x'ghamilli hadli l flix-cun
Issa jecc noktlu għandix ragiun?

Tagħħli xein oħti gib ftit zanbur
Fitteż eħlisni isa ha mmur.

Zball fi zmien l'influenza

Ix-xitua l'ohra ghal dhul Jannar
 Chcma xi hamsa mixhuta d-dar
Missieri in-nanna ommi cullhadd
 L'isptir shih **chelna** ma nisa katt.
Colla b'ta Uenza — ma tmissnix.
 Izda fallieli **ghax** darba ngbard
 Neechec snieni tatni tant bard
 Mischina in-nanna chemm daret bia
Għax chienet thobbni tibza ghalia.
 Gandenziu kalti hu daks xein zejt,
 Biex ingħeddilec u jen tant bcheit:
 Le Nann, ghedilha sgur nebux.
Għax hazin hafna dac ma nħobbu
 U biex thajjarni sgur għandha teun,
 In-nanna kabdet malair flixkun
 Ar' ibni kaltli chif mhux hazin
Xorbot ukia zejt — xuahda din
 Dan xejn ma serva ma hajritnix
Iz-zejt jahasra ma hajritnix
 L'ankas naf jena chemm giugarelli
 Uegħditni n-nanna ma daue li chelli.
 Biex niehu l'porga u nkun hafif,
Għax l'infiurenxa trid in-nadif.
 Sa fl'ahhar kaltli li icun ahjar
 Biex immur mahha għand l'ispizziar.
 Jena obdeita u mahha tlakt
 Izda isma x'giara l'ahua chemm dhakt.

Mela chif dhalna ghand l'ispizziar,
Ragel xih ghakka xuxtu tajjar,

Chif int Sinjura Gheidli xi trid?
Dan kal l'in-nanna ghanda mitt gid.

Ftit zejn bla toghma ridt chiecu jien
Ma nafx xi thaltu mighu daz-zmien

Fimtec capisco Sinjur Nin,
Frattant ha jxrob ftit rosolin

In nana xorot ma kalet xejn
U damet tpaċpaċ hemm xi saghtein

Sur Spizzja sejra mel' inti insejt
Li trid tlesti porga bla ma ndunait?

Mur kallox seuuia Sinjur rait
Cif xrob't porqa bla ma ndunait

Dac zejt li taitec hux chemm hu bnin
X'toma ihallilec ta rosolin

Mischina n'nanna berqet ghaineiha
U bdiet tant tajjat u tolli ideiha.

X'gnamiltli kaltu Santa Maria
Iz-zejt li tlaptek ma kienx ghalija

Ritu għat-tifel jena xropt zejt
Ukiteir grassi kabel ma geit

Issa magħmula kal l'ispizziar
Għax ma ghedtx kabel li ma contx hmar

Jena profeta kighed gio fic
Int žejt bla toma għetli natic.

Fein katt se'r nopsor illi inti trid
Iz-zejt għat-tifel dan m'ux marid.

Feraghetli tazza—jen tfaitha geuua,
Xrobt xi tnein ohra—ingheid is-seuua

Kabbadt sigarru—F'hajjetec xbint
Chif mela sejjer?—Flus xtaitni int?

Chif, mela l'ilma daz-zmien bil hlas
Seuua hsibt jena l'inti bla ras.

Ma reditx temmen—Grezz fid-daghidigha
Hasbet li jena qed nidhaq biha.

Trid x tar hux minnu—xomm il flixun,
Iva xbin qalti għandek ragun,

Jen hbadt nitfantas, għeđi hux hecc giet
Ha'mmur il barra—mela bis-schiet.

Hecc chif qbadt hiereg —kuddiem il bieb
Nilmah migimgha—ta tfal u clieb

It-tfal ighajtu—hraktha sinjur
L'anqas thallasha trid taz-zanbur.

Isthi ja sponza—trid tixrob b'xein
Mur biegh it tomna tixrobx bid-dein

Jena jahasra—b'die il misthia
Xtek li l-art tiftah, daghbien ghalia

Bil kalb it-tajba, fost is-suttar
Irrabiat f'demmi, ingbart id-dar

Issa katt izqed, sa chemm immut,
Ma nifxes actar fl'ebda hanut.

U Gori galli int Int aghmel bhali
Nghamillec tajjeb li qatt ma tagħli.